

Teodolit Neuhöfer & Sohn

AUTOR / WYTWÓRCA

CZAS I MIEJSCE

Czas powstania:
przełom XIX/XX w.

Miejsce powstania:
Wiedeń, Austria

DANE TECHNICZNE

Wymiary:
wys.: 260 mm, sze.: 210 mm, dł.: 145 mm

Materiał:

Technika:

PRAWA

Właściciel obiektu: Muzeum Inżynierii i
Techniki. Wizerunki cyfrowe i metadane
obektu: domena publiczna. Opis
kontekstowy: licencja CC BY-NC-SA 3.0 PL
(Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne -
Na tych samych warunkach 3.0 Polska).

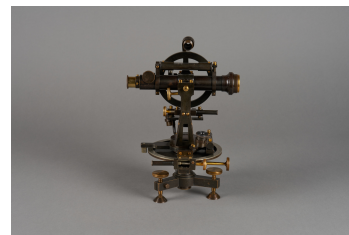
POZOSTAŁE INFORMACJE

MIM 193/XI/22

SŁOWA KLUCZOWE

geodezja, kartografia, budownictwo,
drogownictwo, urządzenia pomiarowe

OPIS

Teodolit jest podstawowym przyrządem pomiarowym wykorzystywanym w geodezji oraz budownictwie. Umożliwia pomiar odległości pomiędzy punktami w terenie w oparciu o zmierzone kąty i przeprowadzone obliczenia trygonometryczne. Przyrządy służące do pomiaru kątów w warunkach terenowych były znane od wieków, lecz mało wygodne w praktycznym zastosowaniu. Konstrukcję teodolitu dopracował w XVI wieku angielski matematyk Leonard Digges, wzbogacając urządzenie o możliwość obrotu w dwóch prostopadłych do siebie osiach. Dzięki temu wykonanie pomiaru stało się mniej pracochłonne i szybsze. Współczesny teodolit, taki jak prezentowany tutaj, zbudowany jest ze spodarki (podstawy instrumentu), limbusa (koła poziomego) oraz alidady czyli obracalnej części, w której skład wchodzi między innymi luneta. Prezentowany teodolit powstał około sto dwadzieścia lat temu w wiedeńskim zakładzie Josepha i Carla Neuhöferów specjalizującym się w produkcji różnego typu optycznych przyrządów geodezyjnych dla odbiorców z różnych krajów. Produkty tej firmy znalazły szerokie uznanie na arenie międzynarodowej otrzymując między innymi Złoty Medal na Wystawie Światowej w Paryżu w 1900 roku. Dziś obok tradycyjnych teodolitów optycznych powszechnie stosowane są teodolity elektroniczne pozwalające na dalsze uproszczenie obsługi urządzenia. Bibliografia: C. Neuhöfer, Neuhöfer & Sohn of Vienna, tłum. J. B. te Pas, „Bulletin of the Scientific Instrument Society” 1997, nr 52 (1997), s. 31-32, <https://cdn.website-start.de/proxy/apps/ilai8i/uploads/gleichzwei/instances/83BA095F-F52A-41E5-A000-752EC15ABDB0/wcinstances/epaper/f390f418-fd31-482d-b173-cde29019c6ce/pdf/Neuh%C3%B6fer-&-Sohn.pdf>, dostęp 01.06.2021.